

**Uchwała Nr IX/86/15
Rady Gminy Wręczyca Wielka**

z dnia 27 listopada 2015 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w gminie Wręczyca Wielka
na lata 2016-2018.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 1515), w związku z art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332 z późn. zm.)

**Rada Gminy Wręczyca Wielka
uchwala:**

§ 1

Uchwala się Program Wspierania Rodziny w gminie Wręczyca Wielka na lata 2016-2018, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wręczyca Wielka.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

Przewodniczący Rady Gminy

Marek Prubant

Program Wspierania Rodziny w Gminie Wręczyca Wielka na lata 2016-2018

„Dziecko rodzi się czyste i od rodziców uczy się cnoty lub występku, dziecko bowiem podobne jest do lustra, które tylko odbija, co się przed nim znajduje.”

(Mahkota Segala Radia „Mądrości palmowego liścia”)

Wręczyca Wielka 2015

I. Wstęp

Rodzina jest najważniejszą i podstawową grupą społeczną, na której opiera się całe społeczeństwo. Ma ona zasadniczy wpływ na funkcjonowanie człowieka w rolach społecznych oraz kształtowanie jego tożsamości i postaw. Prawidłowo funkcjonująca rodzina daje jej członkom poczucie bezpieczeństwa i wzmacnia ich rozwój osobisty.

Rodzina szczególnie oddziałuje na osobowość dziecka, przekazując mu swój system wartości, tradycji, ukierunkowując jego aktywność i postępowanie na całe życie. Może skutecznie przeciwdziałać niekorzystnym zjawiskom zarówno w okresie dzieciństwa jak i w okresie dojrzewania młodzieży.

Jednak nie wszystkie rodziny prawidłowo realizują zadania opiekuńcze, wychowawcze, socjalizacyjne i ekonomiczne. Współczesna rodzina boryka się bowiem z wieloma problemami. Brak stabilizacji zawodowej i materialnej, bezrobocie, ubóstwo, uzależnienia, przemoc, przestępczość, niewydolność opiekuńczo – wychowawcza, to główne problemy dezorganizujące życie rodzinne. Każdy z tych problemów wymaga odmiennego podejścia i działań specjalistów.

W celu skuteczności podejmowanych działań praca z rodziną winna być połączona z jej własną aktywnością. Organizując różnorodne formy pomocy na rzecz rodziny wieloproblemowej, należy konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Stąd podstawowym założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

Rodzina powinna zapewnić bezpieczeństwo emocjonalne dziecku. Jeśli w jej funkcjonowaniu pojawiają się dysfunkcje, to instytucje i służby są zobowiązane do:

- analizy sytuacji oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- wzmocnienia roli i funkcji rodziny,
- rozwijania umiejętności opiekuńczo - wychowawczych,
- pomocy w integracji,
- przeciwdziałania marginalizacji i degradacji społecznej.

Zadania te prowadzone są w formie pomocy w opiece i wychowaniu dziecka oraz pracy z rodziną.

Program Wspierania Rodziny w Gminie Wręczyca Wielka na lata 2016-2018, zwany dalej Programem, jest realizacją obowiązku nałożonego art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który nakazuje samorządowi podejmowanie działań wspierających wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Program zakłada tworzenie warunków dla poprawy jakości życia rodzin. Wskazane w programie propozycje zawierają przede wszystkim działania profilaktyczne i wspierające. W celu osiągnięcia zamierzonych celów w realizację programu oprócz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wręczyca Wielkiej, włączone będą również instytucje, placówki i organizacje pozarządowe, które swoimi działaniami wspierają dziecko i rodzinę. Skuteczna pomoc dzieciom pozbawionych właściwej opieki oraz rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej wymaga skoordynowania działań różnych instytucji zajmujących się rodziną i dzieckiem. Tak rozumiana współpraca zapewni pełne i kompleksowe działanie na rzecz wsparcia dziecka i rodziny.

Program wyznacza kierunki działania oraz zakłada kontynuację działań, które zostały uznane za potrzebne i wartościowe. Program ma charakter otwarty i może być aktualizowany w miarę pojawiających się potrzeb oraz posiadanych możliwości finansowych.

II. Podstawa prawna.

Program Wspierania Rodziny w Gminie Wręczyca Wielka na lata 2016 – 2018 określa zadania własne Gminy wynikające z:

- 1) Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332)
- 2) Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163 ze zm.);
- 3) Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390);
- 4) Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 1286);
- 5) Ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2014 r., poz. 1863)
- 6) Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r., poz. 124 ze zm.).

III. Diagnoza sytuacji rodzin gminy Wręczyca Wielka – wybrane elementy

1. Edukacja oraz opieka nad dziećmi do lat 3.

Zadaniem polityki społecznej jest między innymi tworzenie warunków równego dostępu dzieci i młodzieży do instytucji oświatowych i kulturalnych bez względu na ich miejsce zamieszkania, pochodzenie społeczne, stan zdrowia czy status społeczny rodziny, z której się wywodzą. Określenie obszarów występujących nierówności w tym zakresie, jest podstawą do tworzenia programów, mających na celu wyrównywanie szans startu życiowego młodych ludzi.

Wśród uczniów objętych edukacją gminnych placówek oświatowych są dzieci pochodzące z rodzin niepełnych, rozbitych, wielodzietnych, dotkniętych tzw. eurosieroctwem, alkoholizmem, przemocą. Problemy rodziny sygnalizowane przez placówki to również: konflikty w rodzinach; separacje; wyroki sądowe; bezrobocie; zaniedbania środowiskowe; oczekiwania roszczeniowe od władz gminy czy instytucji oświatowych w zakresie pomocy materialnej i edukacyjnej, delegowanie wychowania dzieci na inne podmioty.

Placówki oświatowe organizują i realizują wsparcie dla rodzin z dziećmi, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz inne im towarzyszące.

Przedszkola prowadzą:

terapię logopedyczną; program wspomaganie i korygowania rozwoju; porady i konsultacje indywidualne z nauczycielami i specjalistami; spotkania integracyjne.

Również dla dzieci, których rozwój przebiega nieharmonijnie lub z opóźnieniem, wychowanie przedszkolne jest szansą na wczesne wspieranie rozwoju w sferze poznawczej, funkcjonalnej i społecznej. Dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych objęte są opieką jednego przedszkola z oddziałem integracyjnym.

Szkoły natomiast prowadzą: poradnictwo w sprawach wychowawczych; konsultacje indywidualne oraz porady dla rodziców; akcje charytatywne na rzecz wymagających wsparcia uczniów; działania w ramach pedagogizacji rodziców – wykłady, warsztaty; zajęcia i programy profilaktyczne dla uczniów; opiekę nad dzieckiem, udzielają pomocy w nauce, wsparcia rodzinie i dziecku z niepełnosprawnością, rozwijają uzdolnienia i zainteresowania uczniów w ramach pracy świetlic szkolnych oraz zajęć pozalekcyjnych.

Bazę edukacyjną gminy Wręczyca Wielka stanowią:

1. Przedszkola:

- Przedszkole z Oddziałem Integracyjnym we Wręcycy Wielkiej z Oddziałem w Grodzisku
- Przedszkole w Truskolasach z Oddziałem w Pile Pierwszej i Hutce
- Przedszkole w Węglowicach
- Przedszkole w Kulejach
- Przedszkole w Kalei
- Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Dom Przedszkolaka” we Wręcycy Wielkiej

2. Szkoły:

- Zespół Szkół we Wręcycy Wielkiej
- Zespół Szkół w Truskolasach
- Zespół Szkół w Węglowicach
- Zespół Szkolno – Przedszkolny w Kalei
- Szkoła Podstawowa w Kulejach
- Szkoła Podstawowa w Borowym
- Publiczna Szkoła Podstawowa Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich w Biezeniu
- Szkoła Podstawowa Stowarzyszenia na Rzecz Krzewienia Kultury i Oświaty we Wsi Grodzisko w Grodzisku

Liczbę dzieci i młodzieży w wyszczególnionych placówkach oświatowych na terenie gminy Wręczyca Wielka w latach 2012 - 2014 przedstawia tabela nr 1.

Tabela nr 1. Liczba dzieci uczęszczających do placówek oświatowych w latach 2012-2015

Rok szkolny	Przedszkola publiczne	Przedszkola niepubliczne	Szkoły podstawowe	Gimnazja
2012/2013	433	15	979	495
2013/2014	500	18	912	469
2014/2015	453	15	971	468
2015/2016	426	19	1013	451

Źródło: ZEAS we Wręcycy Wielkiej

W latach 2012/2013 i 2013/2014 na terenie gminy funkcjonowały 4 świetlice szkolne prowadzone przez placówki zespoły szkół, działające w oparciu o przepisy Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Od 1 września 2014r. utworzone zostały 2 nowe świetlice w szkołach podstawowych i aktualnie łączna liczba świetlic szkolnych wynosi 6.

Na terenie gminy działa również 1 świetlica środowiskowo – wychowawcza usytuowana w strukturach Gminnego Ośrodka Kultury. Nie jest to jednak placówka wsparcia dziennego działająca w myśl przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Placówki oświatowe współpracują z organizacjami i instytucjami wspierającymi rodzinę w pełnionych przez nią funkcjach, m.in. z: Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Sądem Rejonowym - Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Komisariatem Policji.

Powrót na rynek pracy, zwłaszcza kobiet po urodzeniu dziecka, uzależniony jest często od

dostępu do miejsc opieki nad dzieckiem do lat 3 oraz do przedszkola. Trudność rodziców w łączeniu pracy zawodowej z życiem rodzinnym stanowi jedną z przyczyn ubożenia rodzin.

System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 regulują przepisy ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2013 r. poz. 1457). Ustawa jest pierwszym aktem prawnym, który kompleksowo reguluje system opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Ponadto, wprowadza nowe, alternatywne do żłobków, formy opieki nad małymi dziećmi (klub dziecięcy, dzienny opiekun) i reguluje formę zatrudnienia niani. Obecnie na terenie gminy nie funkcjonuje system opieki nad dzieckiem do lat 3.

2. Pomoc społeczna

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Instytucja ta wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie powstawaniu trudnych sytuacji życiowych przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Realizacją zadań z zakresu pomocy społecznej w gminie Wręczyca Wielka zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Do jego kompetencji należy między innymi: diagnoza społeczna, praca socjalna, przyznawanie i wypłacanie zasiłków w zakresie ustalonym ustawami, pomoc rzeczowa, świadczenie usług opiekuńczych, wykonywanie zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, realizowanie zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, koordynowanie dystrybucji żywności w ramach Programu FEAD. Powyższe zadania wykonywane są w ścisłej współpracy z organami administracji samorządowej, jednostkami samorządu terytorialnego, instytucjami państwowymi, organizacjami społecznymi i pozarządowymi oraz innymi instytucjami zajmującymi się problematyką społeczną.

W gminie Wręczyca Wielka liczbę rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2012 – 2015 obrazuje poniższa tabela:

Tabela nr 2. Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w okresie od 2012 – do VI 2015

Rok	Liczba rodzin objętych pomocą społeczną	Liczba osób w rodzinach
2012	397	1103
2013	421	1141
2014	476	1258
do VI 2015	300	785

Źródło: GOPS Wręczyca Wielka

Poniższa tabela ukazuje szczegółowo liczbę rodzin (osób) objętych pomocą i rodzaje świadczeń

Tabela nr 3. Rodzaje świadczeń i liczba rodzin (osób) objętych pomocą społeczną w latach 2012 -2014

Wyszczególnienie	Liczba osób którym przyznano świadczenia			Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych /bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania	638	680	599	397	421	366	1103	1 141	963
w tym: świadczenia pieniężne	291	377	308	274	361	294	677	932	729
świadczenia niepieniężne	519	314	297	304	185	168	980	708	634
Pomoc udzielona w ramach pracy socjalnej - ogółem	x	x	x	294	326	476	726	843	1258
w tym: wyłącznie w ramach pracy socjalnej	x	x	x	133	128	110	330	351	295
Praca socjalna w oparciu o kontrakt socjalny	x	x	x	21	54	50	21	82	137

Źródło: GOPS Wręczyca Wielka

Z przedstawionego zestawienia wynika, że w roku 2014 ogólna liczba rodzin beneficjentów pomocy społecznej korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych zmalała w stosunku do roku poprzedniego. Wzrosła natomiast liczba rodzin objętych pomocą w formie pracy socjalnej.

Populacja rodzin, korzystających z pomocy społecznej jest zróżnicowana. Różnorodność dotyczy zarówno struktury wiekowej beneficjentów, liczebności gospodarstw domowych, typów rodzin, jak również obszarów problemowych.

Niektóre rodziny nie posiadają wystarczających predyspozycji, by same mogły poradzić sobie w trudnej sytuacji. Na gruncie wychowania bardzo często dochodzi do zaburzenia życia rodzinnego poprzez: rozluźnienie więzi między jej członkami, złą atmosferę, niewłaściwe metody wychowawcze, niemożność sprostania kłopotom materialnym, problemy alkoholowe, przemoc.

Wśród najważniejszych zagrożeń dla rodzin wymienić należy między innymi:

1. ubóstwo, tj. brak zabezpieczenia podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych dzieci pozostających w rodzinie, przekładające się na tzw. „wychowanie w ubóstwie”,
2. bezrobocie, które prowadzi do dysfunkcji życia osobistego, rodzinnego i społecznego, rzutuje na poziom życia i rozwój całego społeczeństwa,
3. bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego,
4. niepełnosprawność, długotrwałe choroby w rodzinie,
5. uzależnienia w rodzinie; powodujące konflikty małżeńskie, problemy z prawem, niestabilność finansową, kłopoty z pracą i zdrowiem, zaburzony system rodzinny
6. migracje zarobkowe.

W roku 2014 pracownicy socjalni podejmowali działania interwencyjne we współpracy z pedagogami szkolnymi, kuratorami, policjantami dzielnicowymi.

Współpraca polegała na diagnozie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo-wychowawczej, zaniedbań względem dzieci, oraz diagnozie-ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku rówieśniczym i szkolnym. Z prowadzonych rejestrów pracy socjalnej wynika, iż prowadzona praca socjalna przez pracowników socjalnych na rzecz rodzin problemowych ma na celu niwelowanie już istniejących deficytów, zaniedbań, problemów, jak również przeciwdziałanie powstawaniu czy pogłębianiu się demoralizacji i patologii życia całej rodziny i poszczególnych jej

członków.

Przyczyny i nasilenie trudnych sytuacji życiowych rodzin obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 4. Problemy dominujące wśród klientów GOPS w latach 2012 - 2014

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Ubóstwo	227	288	260	605	767	671
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	7	7	7	7	7	10
Potrzeba ochrony macierzyństwa	74	75	67	349	332	306
Bezrobocie	213	239	194	664	723	556
Niepełnosprawność	158	172	175	391	422	415
Długotrwała choroba	140	146	151	325	329	356
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	92	86	72	370	331	288
w tym: rodziny niepełne	55	57	47	162	163	141
rodziny wielodzietne	37	31	27	215	177	155
Przemoc w rodzinie	20	19	12	84	78	48
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0
Alkoholizm	71	49	36	169	124	101
Narkomania	0	0	1	0	0	1
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	9	11	9	11	17	13
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0	0	0	0	0
Zdarzenia losowe	8	3	2	17	11	6
Sytuacja kryzysowa	0	0	0	0	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0

Źródło: GOPS Wręczyca Wielka

Powyżej zamieszczone zostały szczegółowe dane dotyczące liczby osób i rodzin w poszczególnych grupach ryzyk. Wymienione w ustawie okoliczności, z powodu których przyznawana była pomoc, mogły współwystępować ze sobą i z tego względu liczby osób i rodzin

nie sumują się. Wskazuje to jednak, że rodziny, które zgłaszają się do GOPS o udzielenie pomocy borykają się jednocześnie z kilkoma problemami. 71% klientów GOPS żyje w ubóstwie. Trudna sytuacja społeczno - ekonomiczna rodziny może niekorzystnie wpływać na rozwój dzieci i młodzieży oraz powodować wykluczenie społeczne.

Nadal dominującym problemem utrudniającym lub uniemożliwiającym prawidłowe funkcjonowanie klientów Ośrodka jest bezrobocie, które jako główny powód trudnej sytuacji wykazało 53% środowisk korzystających w 2014 roku ze świadczeń pomocy społecznej, jest to jednak o 4% mniej niż w roku poprzednim. Wskaźnik ten odzwierciedla nadal trudną sytuację na rynku pracy. Ponadto powrót na rynek pracy klientów ośrodka jest utrudniony, a często niemożliwy ze względu na brak możliwości zapewnienia opieki dla dzieci do 3 roku życia zwłaszcza w rodzinach niepełnych, niski poziom wykształcenia i brak kwalifikacji oraz skutki związane z długotrwałym brakiem zatrudnienia.

Jak wynika z analizy oraz obserwacji problem bezrobocia rzadko występuje w odosobnieniu, najczęściej obok niego, jako przyczyna lub skutek pojawiają się takie problemy jak: uzależnienia, przemoc, niepełnosprawność, bezdomność, itp. Nawarstwienie problemu jest często zgubne w skutkach i prowadzi do degradacji osób i rodzin.

Na kolejnym miejscu problemów, pojawiają się sprawy związane są ze złym stanem zdrowia /niepełnosprawność 48% i długotrwała choroba 41%/. Środowiska te mają trudności finansowe związane z koniecznością ponoszenia wysokich kosztów leczenia, rehabilitacji oraz zakupu leków. Ponadto okoliczności te powodują nierzadko ograniczenia w możliwości wypełnienia ról społecznych, a nawet rodzinnych.

W przypadku 19 % środowisk głównym powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej jest bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Rodziny, najczęściej w związku z problemami finansowymi, brakiem możliwości zmiany sytuacji nie potrafią radzić sobie z trudnościami dnia codziennego.

Problemy w realizacji funkcji opiekuńczo – wychowawczych dotyczą 3 podstawowych sfer: opieki i wychowania dziecka, prowadzenia gospodarstwa domowego oraz funkcjonowania w środowisku lokalnym.

Problemy w sferze opiekuńczo-wychowawczych to głównie:

- zaburzenia komunikacji (brak jasnych i czytelnych komunikatów niedostosowanych do wieku i poziomu intelektualnego członków rodziny, jednostronne wydawanie poleceń);
- brak wzorców (dziedziczenie negatywnego stylu życia, brak pozytywnych przykładów, trudności adaptacyjne, problemy we współżyciu z ludźmi);
- brak autorytetów;
- brak właściwych metod wychowawczych (np. brak lub niewłaściwy system nagród i kar, brak konsekwencji w postępowaniu rodziców);
- brak lub niedostateczne zainteresowania problemami i potrzebami rozwojowymi dziecka (brak dbałości o zdrowie, rozwój emocjonalny i intelektualny, brak umiejętności i potrzeby wspólnego spędzania czasu z dzieckiem, organizacji czasu wolnego dziecku).

Problemy w sferze prowadzenia gospodarstwa domowego to najczęściej:

- brak lub niedostateczna umiejętność racjonalnego gospodarowania budżetem (zaległości w opłatach, zajęcia komornicze, zaburzona hierarchia potrzeb) ;
- brak umiejętności organizowania przestrzeni w domu (brak miejsca do: nauki, zabawy, snu dla dziecka);
- brak nawyków lub niedostateczna umiejętność utrzymania czystości w domu;
- niewłaściwy podział obowiązków w rodzinie;
- brak lub ograniczona umiejętność przygotowywania pełnowartościowych, zróżnicowanych i

ekonomicznych posiłków dostosowanych do wieku i potrzeb dzieci.

Problemy w sprawach funkcjonowania w środowisku lokalnym to często:

- brak umiejętności załatwiania spraw urzędowych;
- brak umiejętności korzystania z zasobów środowiska oraz przysługujących im praw i uprawnień.

Nadmienić należy, iż w większości rodzin problemy dotyczą więcej niż jednego obszaru, dlatego też systematycznie wzrasta zapotrzebowanie na formy pomocy nie mieszczące się w sferze finansowej czy w naturze. Coraz częściej rodziny poszukują wsparcia psychologicznego, terapeutycznego, prawnego, mediacyjnego oraz w formie pracy socjalnej.

W rodzinach wielodzietnych i niepełnych często występuje kumulacja i wzajemne powiązanie wielu niekorzystnych czynników, które wpływają na poziom życia rodzinnego. Położenie rodzin jest szczególnie trudne gdy te sytuacje (np.: ubóstwo, bezrobocie, wielodzietność i niepełność, niepełnosprawność lub choroba) nakładają się.

Kolejne miejsca zajmują problemy związane z ochroną macierzyństwa – około 18%, alkoholizm – około 10% i przemoc w rodzinie 3%.

Tabela nr 5. Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Typy rodzin		Lata		
		2012	2013	2014
Rodziny ogółem		397	421	476
o liczbie osób:				
	1	147	155	146
	2	46	59	48
	3	66	66	56
	4	67	74	60
	5	48	41	34
	6 i więcej	23	26	22
Rodziny z dziećmi ogółem		230	238	190
o liczbie dzieci:				
	1	73	80	63
	2	76	84	65
	3	57	50	41
	4	12	17	13
	5	9	5	6
	6	0	0	0
	7 i więcej	3	2	2
Rodziny niepełne ogółem		71	64	46
o liczbie dzieci:				
	1	30	31	19
	2	24	21	17
	3	14	11	10
	4 i więcej	3	1	0

Rodziny emerytów i rencistów ogółem		60	67	61
o liczbie osób:	1	31	28	24
	2	7	14	15
	3	9	7	6
	4 i więcej	13	18	16

Źródło: GOPS Wręczyca Wielka

Największą grupę osób objętych pomocą społeczną stanowią rodziny z dziećmi (ok. 40% ogółu rodzin), co oznacza, że właśnie ta grupa osób wymaga szczególnej uwagi i wielokierunkowego wsparcia.

W zakresie pomocy rodzinom z dziećmi priorytetową sprawą jest zapewnienie gorącego posiłku dzieciom w przedszkolach i szkołach oraz zasiłki celowe na zakup żywności.

Tabela nr 6. Dożywianie dzieci w szkołach w zestawieniu za lata 2012 – 2014 oraz I – VI 2015r.

L.p	Szkoły	Liczba dzieci			
		2012r.	2013r.	2014r.	I – VI 2015r.
1.	Wręczyca Wielka	47	60	56	42
2.	Węglowice	55	56	53	32
3.	Truskolasy	50	67	52	35
4.	Kalej	17	19	17	11
5.	Kuleje	7	9	12	7
6.	Bieżeń	6	9	13	10
7.	Borowe	----	----	7	10
8.	Libidza	7	8	8	7
9.	Lgota	5	12	9	8
10.	Częstochowa	5	11	15	8
11.	Kłobuck	1	1	2	-
12.	Łojki	----	----	4	-
	Ogółem:	200	252	248	170

Źródło: GOPS Wręczyca Wielka

Tabela nr 7. Dożywianie dzieci w przedszkolach w zestawieniu za lata 2011 - 2014

L. P	Przedszkola	Liczba dzieci			
		2012	2013	2014r.	I – VI 2015r.
1.	Wręczyca Wielka	26	12	13	11
2.	Węglowice	16	11	20	10
3.	Truskolasy	7	6	11	5
4.	Kalej	10	11	10	6
5.	Kuleje	1	8	5	5

6.	Piła	4	4	3	3
7.	Bieżeń	10	6	7	1
8.	Borowe	-	-	1	-
9.	Lgota	1	0	1	-
10.	Libidza	2	0	0	-
10.	Łojki	-	-	1	-
		77	58	72	41

Źródło: GOPS Wręczyca Wielka

Oprócz świadczeń przewidzianych ustawą o pomocy społecznej GOPS we Wręczyca Wielkiej realizuje zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (wypłata zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, świadczeń oraz zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń alimentacyjnych).

3. Wspieranie rodziny i piecza zastępcza.

a) Wspieranie rodziny

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej reguluje zadania asystenta rodziny do których należy opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej. Do obowiązków asystenta w szczególności należy udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego; udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych oraz wychowawczych. Do zadań asystenta należy również wspieranie aktywności społecznej rodzin, motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej. Ponadto na podstawie art. 15 wymienianej ustawy w pracy asystenta z rodziną uwzględniono również motywowanie rodziców do udziału w zajęciach grupowych, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych oraz udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności udział w zajęciach psychoedukacyjnych. W sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin zadaniem asystenta jest podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych. Asystent zobowiązany jest do prowadzenia dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną, w tym dokonywania okresowej oceny sytuacji rodziny oraz monitorowania funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną.

Aby praca asystenta rodziny przyniosła zakładane efekty, nie może on mieć pod opieką od 01 stycznia 2015r. więcej niż 15 rodzin.

Pomocą asystenta rodziny w okresie od 1 czerwca do 31 grudnia 2012r. zostało objętych 11 rodzin.

Tabela nr 8. Liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny w okresie od 01.06.2012 do 31.12.2012

Liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny		Liczba małoletnich dzieci w tych rodzinach	Liczba dzieci z tych rodzin przebywających w rodzinie zastępczej	Liczba dzieci z tych rodzin przebywających w placówce opiek.- wychow
do 3 miesięcy	4	15	0	0
od 3 do 12 miesięcy	7	13	2	1
OGÓŁEM	11	28	2	1

Źródło: GOPS Wręczyca Wielka

W 2013r. asystent rodziny objął wsparciem - 15 rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. W rodzinach tych wychowywało się 33 dzieci.

W 2014r. asystent rodziny objął wsparciem - 21 rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. W rodzinach tych przebywało 37 dzieci.

Tabela 9. Powody trudnych sytuacji życiowych rodzin objętych pracą asystenta rodziny w 2014r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
Ubóstwo	12	46
Potrzeba ochrony macierzyństwa	2	9
Bezrobocie	12	44
Niepełnosprawność	11	39
Długotrwała choroba	4	16
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w tym:	21	78
rodziny niepełne	11	17
rodziny wielodzietne	3	15
Przemoc w rodzinie	4	19
Alkoholizm	12	47

Źródło: GOPS Wręczyca Wielka

b) Piecza zastępcza - współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Najczęstszą przyczyną ograniczenia władzy rodzicielskiej i umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej jest nienależyte wykonywanie władzy rodzicielskiej, które zagraża dobru dziecka. Przez nienależyte wykonywanie władzy rodzicielskiej należy rozumieć zarówno zawinione, jak i niezawinione postępowanie rodziców.

W wielu rodzinach objętych pracą socjalną lub nadzorem kuratora występują liczne problemy w opiece nad dziećmi, m.in.: zaniedbywanie nauki, nierealizowanie obowiązku szkolnego, zagrożenie demoralizacją, niska samoocena, złe warunki socjalno-bytowe, uzależnienie rodziców od alkoholu. Brak odpowiedniego, specjalistycznego wsparcia dla tych rodzin powoduje

potencjalne zagrożenie związane z koniecznością umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

Tabela nr 10. Liczba rodzin zastępczych dla dzieci w gminie Wręczyca Wielka

Rodziny zastępcze	2013	2014	2015
Spokrewnione	5	5	4
Niespokrewnione	1	1	1
Razem rodzin zastępczych	7	6	5

Źródło: PCPR Kłobuck

Tabela nr 11. Liczba rodzin zastępczych dla dzieci z innych powiatów w gminie Wręczyca Wielka

Rodziny zastępcze	2013	2014	2015
Spokrewnione	1	2	2
Niespokrewnione	0	0	0
Razem rodzin zastępczych	1	2	2

Źródło: PCPR Kłobuck

Tabela nr 12. Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w gminie Wręczyca Wielka

Rodziny zastępcze	2013	2014	2015
Spokrewnione	7	7	6
Niespokrewnione	1	1	1
Razem rodzin zastępczych	8	8	7

Źródło: PCPR Kłobuck

Tabela nr 13. Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych z terenu gminy Wręczyca Wielka

2013	2014	2015
4	2	2

Źródło: PCPR Kłobuck

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa, że co do zasady finansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej należy do obowiązku powiatu. Jednakże, na mocy art. 191 ust. 9 i 10 w przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej współfinansuje pobyt tego dziecka w pieczy zastępczej, wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% w trzecim i następnym latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2012 roku gmina nie ponosiła kosztów związanych z umieszczeniem dziecka w rodzinie zastępczej. Ponosiła natomiast wydatki związane z pobytym 1 dziecka w placówce opiekuńczo –

wychowawczej w okresie od 10 kwietnia do 31 grudnia 2012 roku.

Wydatki te wyniosły 3.685,24 zł.

W 2013 roku poniesiono następujące wydatki związane z współfinansowaniem pobytu dzieci w rodzinie zastępczej oraz w placówce opiekuńczo-wychowawczej:

- Opłata za pobyt 5 dzieci w rodzinie zastępczej: 4.572,89 zł;
- Opłata za pobyt 1 dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej: 13.307,33 zł.

Łącznie poniesiono koszty w wysokości: 17.880,22 zł.

W 2014r. gmina współfinansowała pobyt 5 dzieci w pieczy zastępczej, w tym:

- za 1 dziecko przebywające w domu dziecka w drugim roku pobytu tj. w okresie od 1 stycznia do 09. kwietnia 2014r. - 30% odpłatności tj. kwotę 4.414,59 zł, następnie w okresie od 10 kwietnia do 22 sierpnia 50% odpłatności tj. kwotę 9.532,15 zł oraz od 23 sierpnia do 31 grudnia 2014r. za pobyt tego dziecka w rodzinie zastępczej niespokrewnionej kwotę 2.545,17 zł; co daje łączną kwotę w wysokości 16.491,91 zł
- za 3 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014r. - kwotę 7.786,85 zł;
- za 1 dziecko przebywające w domu dziecka 10% odpłatności w okresie od 27 sierpnia do 31 grudnia 2014r. - kwotę 1.799,05 zł.

Łączne wydatki wyniosły: 26.077,81 zł.

IV. Adresaci Programu

Adresatami Programu są rodziny zamieszkałe na terenie Gminy Wręczyca Wielka, w tym w szczególności przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w których wychowują się dzieci oraz rodziny biologiczne dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

V. Realizatorzy i Partnerzy Programu:

Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wręcycy Wielkiej, któremu przekazana została realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej i który realizował będzie zadania wynikające z Programu przy współpracy innych podmiotów, w tym w szczególności:

Tabela nr 14. Wykaz partnerów oraz opis współpracy

Lp.	Instytucja	Zakres współpracy
1.	Urząd Gminy Wręczyca Wielka	Wspieranie inicjatyw i programów lokalnych ukierunkowanych na rzecz rodzin w zakresie upowszechniania prawidłowych wzorców funkcjonowania rodziny.
2.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Zapewnienie osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz osobom dotkniętym przemocą w rodzinie dostępu do specjalistycznych form wsparcia poprzez prowadzenie konsultacji specjalistów (psycholog, radca prawny,

		mediator, terapeuta ds. uzależnień). Wspieranie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży. Wspieranie realizacji programów profilaktycznych, edukacyjnych. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
3.	Zespół Interdyscyplinarny	Podejmowanie inicjatyw profilaktyczno – edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
4.	Placówki oświatowe z teren gminy	Realizacja szkolnych programów profilaktycznych, edukacyjnych i wychowawczych. Wsparcie pedagogiczne i psychologiczne dla dzieci i rodziców. Pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
5.	Gminny Ośrodek Kultury	Rozpowszechnianie różnych form aktywności kulturalnej, prowadzenie zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia dzieci i młodzieży.
6.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kłobucku	Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym różne formy pieczy zastępczej. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych. Realizacja programów z zakresu aktywizacji społecznej, wspieranie inicjatyw lokalnych na rzecz wspierania rodzin.
7.	Sąd Rejonowy w Częstochowie – Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej	Wykonywanie zadań o charakterze wychowawczo – resocjalizacyjnym, profilaktycznym, diagnostycznym i kontrolnym. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieska Karta – uczestnictwo w Zespole Interdyscyplinarnym.
8.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Kłobucku	Umożliwienie rodzinom z dziećmi dostępu do specjalistycznego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i pedagogicznego.
9.	Organizacje pozarządowe	Zagospodarowanie czasu wolnego oraz promowanie aktywności dzieci i młodzieży poprzez propagowanie działalności sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej.
10.	Powiatowy Urząd Pracy w	Realizacja programów i podejmowanie innych działań

	Kłobucku	aktywizacji zawodowej. Wspieranie działań w zakresie realizacji programów na rzecz rodziny.
11.	Inne podmioty prowadzące działalność w obszarze wspierania rodziny	Wspieranie działań w zakresie realizacji programów na rzecz rodziny oraz upowszechnianie pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.

VI. Cele Programu

Cel główny:

Tworzenie efektywnego systemu wsparcia rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu i wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej

Cel strategiczny I : Poprawa stanu funkcjonowania rodziny.

Cel szczegółowy nr 1: Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywaniu już istniejących, poprzez:

Lp.	Zadania	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
1.	Monitorowanie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie.	GOPS, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Kłobucku, jednostki oświatowe, sędziowie, kuratorzy	- liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitorowaniem	2016 - 2018
2.	Podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin.	GOPS, Policja, Służba zdrowia, GKRPA, Placówki Oświatowe, Sąd Rejonowy w Częstochowie, Zespół Interdyscyplinarny	- ilość rodzin objętych działaniami	2016 - 2018
4.	Podejmowanie działań zmierzających do utrzymania dziecka w rodzinie naturalnej poprzez kompleksową pomoc rodzinie w przewyciężaniu sytuacji kryzysowych i problemowych, w tym również poprzez objęcie rodziny wsparciem asystenta rodziny.	GOPS	- liczba asystentów pracujących na rzecz rodzin, - liczba rodzin, którym przydzielono asystenta, z podziałem na rodziny z dziećmi oraz rodziny których dzieci umieszczone zostały w pieczy	2016 - 2018

			zastępczej	
5.	Umożliwienie rodzinie skorzystania z pomocy rodziny wspierającej (w razie potrzeby)	GOPS	- liczba rodzin wspierających,	2016 - 2018
6.	Aktywne wspieranie rodziny wychowującej dzieci poprzez: - zapobieganie oddzielenia dzieci od rodziny biologicznej, - pomoc w powrocie dzieci do rodziny biologicznej, - pomoc w przywracaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej rodziny, - współpraca z instytucjami i rodzinami sprawującymi pieczę zastępczą.	GOPS, placówki oświatowe, instytucje działające na rzecz rodziny	- liczba rodzin objętych pracą socjalną, - liczba rodzin objętych wsparciem	2016 - 2018
7.	Dostarczanie wiedzy i uczenie umiejętności społecznych umożliwiających prawidłowe pełnienie funkcji rodziny poprzez realizację programów adresowanych do rodziców, dzieci i młodzieży,	GKRPA, Placówki oświatowe, GOPS, organizacje pozarządowe	- liczba podmiotów realizujących działania profilaktyczne, - liczba zrealizowanych programów, - liczba osób uczestniczących w programach	2016 - 2018
8.	Objęcie w miarę potrzeb dzieci indywidualną terapią psychologiczno - pedagogiczną	Placówki oświatowe, Punkt Konsultacyjny	- liczba dzieci objętych terapią	2016 - 2018
9.	Organizowanie, finansowanie warsztatów, szkoleń, superwizji dla osób zawodowo prowadzących działania na rzecz dzieci, młodzieży i ich rodzin.	GOPS, GKRPA, Urząd Gminy, placówki oświatowe	- liczba przeprowadzonych szkoleń, warsztatów - liczba podmiotów realizujących szkolenia warsztaty, - liczba osób uczestniczących w szkoleniach, warsztatach, seminariach, superwizji.	2016 - 2018

Cel strategiczny II: Poprawa sytuacji ekonomicznej rodziny umożliwiająca zaspokajanie jej podstawowych potrzeb.

Cel szczegółowy nr 1: Dostarczanie świadczeń i usług rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialno – bytowych.

Lp.	Zadania	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
1.	Diagnozowanie, monitorowanie warunków i jakości życia rodziny przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów współpracujących z rodziną.	GOPS, placówki oświatowe	- ilość rodzin objętych monitorowaniem	2016 - 2018
2.	Objęcie dzieci i rodzin pomocą w formie dożywiania	GOPS, placówki oświatowe	- ilość dzieci i uczniów i rodzin objętych dożywianiem	2016-2018
3.	Zapewnienie pomocy osobom i rodzinom doznającym przemocy	GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, Punkt Konsultacyjny, placówki oświatowe, Policja	- ilość osób objętych pomocą	2016-2018
4.	Objęcie rodziny systemem wsparcia środowiskowego i instytucjonalnego (w tym: świadczenia z pomocy społecznej, świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, dodatki mieszkaniowe, stypendia szkolne, wyprawki szkolne, stypendia za osiągnięcia naukowe, artystyczne i sportowe).	GOPS, placówki oświatowe, Urząd Gminy, organizacje pozarządowe	- liczba dzieci i rodzin objętych poszczególnymi formami pomocy - liczba dzieci objętych dożywianiem, - liczba rodzin korzystających ze wsparcia organizacji pozarządowych w formie finansowej, rzeczowej, usługowej	2016 - 2018
5.	Organizowanie wypoczynku zimowego i letniego dla dzieci i młodzieży.	Jednostki oświatowe, GOPS, GOK, GKRPA	- liczba dzieci korzystających z wypoczynku,	2016 - 2018
6.	Tworzenie i realizacja grupowego wsparcia odpowiadającego na potrzeby rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ze specyficznymi problemami: niepełnosprawności, uzależnień, przemocy i innych, we współpracy ze społecznością lokalną.	GOPS, Punkt Konsultacyjny	- ilość osób uczestniczących w grupach wsparcia	2016 - 2018
7.	Tworzenie i realizacja projektów	GOPS, organizacje	- ilość zrealizowanych	2016 - 2018

	nakierowanych na zapobieganie zjawiskom bezrobocia, bezdomności i wykluczenia społecznego.	pozarządowe	projektów, - ilość osób uczestniczących w projektach	
8.	Wspieranie i organizowanie programów szkoleń dla rodziców.	GOPS, Punkt Konsultacyjny,	- ilość zrealizowanych szkoleń, - ilość osób uczestniczących w szkoleniach	2016 - 2018
9.	Inspirowanie wsparcia dla dzieci i młodzieży z rodzin migrujących zarobkowo	GOPS, placówki oświatowe	- liczba podjętych działań	2016 - 2018
10.	Aktywizacja zawodowa rodziców, w tym w ramach projektów systemowych oraz współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie organizacji prac społecznie użytecznych dla osób bezrobotnych.	GOPS, Urząd Gminy	- liczba zrealizowanych projektów służących aktywizacji zawodowej osób - liczba osób uczestniczących w projektach służących aktywizacji zawodowej - liczba osób skierowanych do prac społecznie użytecznych	2016 - 2018

Cel szczegółowy nr 2

Zapewnienie infrastruktury i dostępności usług w zakresie opieki i poradnictwa specjalistycznego.

Lp.	Zadania	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
1.	Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne w oparciu o zasoby instytucjonalne gminy.	GOPS, placówki oświatowe, Punkt Konsultacyjny, GKRPA	- liczba rodzin korzystających ze specjalistycznego poradnictwa i konsultacji - liczba udzielonych porad	2016 - 2018
2.	Prowadzenie terapii i mediacji dla rodzin.	GOPS, Punkt Konsultacyjny	- liczba osób i rodzin korzystających z terapii/mediacji	2016 - 2018
3.	Realizacja programów profilaktycznych i edukacyjnych oraz pomocy psychologicznej i pedagogicznej adresowanych do	Placówki oświatowe, GOPS	- liczba placówek realizujących programy, - liczba	2016 - 2018

	rodzin.		zrealizowanych programów	
4.	Pomoc prawna, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego.	Punkt bezpłatnej pomocy prawnej	- liczba osób korzystających z porad prawnych	2016 - 2018
5.	Rozwój usług dla rodzin z dziećmi w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.	GOPS	- liczba osób objętych usługami	2016 - 2018
6.	Tworzenie placówek wsparcia dziennego	Gmina	- liczba utworzonych placówek wsparcia dziennego, - liczba dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego	2017 - 2018
7.	Rozwój wsparcia rodzin w opiece nad dziećmi w wieku do lat 3	Urząd Gminy	- liczba żłobków - liczba dzieci przyjętych do żłobka - liczba dziennych opiekunów	2016 - 2018

Cel strategiczny III: Wzmacnianie kompetencji i roli rodziny

Cel szczegółowy : Wzrost społecznej świadomości roli rodziny

Lp.	Zadania	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
1.	Organizowanie i promowanie prorodzinnych kampanii społecznych, w tym Postaw na Rodzinę, Karta Dużej Rodziny	GOPS, GKRPA, Placówki szkolne, organizacje pozarządowe,	- ilość zrealizowanych projektów	2016 - 2018
2.	Wspieranie rozwoju poradnictwa małżeńskiego, specjalistycznego i rodzinnego	Gmina	- ilość udzielonych porad	2016 - 2018
3.	Propagowanie wydawnictw, stron internetowych, przekazów medialnych ukazujących konstruktywny model życia rodzinnego	GOPS, Urząd Gminy, media	- ilość przekazów	2016 - 2018
4.	Wspierani aktywnego spędzania wolnego czasu, form aktywności	Gmina, placówki oświatowe,	- liczba zorganizowanych	2016 - 2018

	rodzinnych.	organizacje pozarządowe	przedsięwzięć	
4.	Promowanie i współorganizowanie konkursów dotyczących rodziny.	GOK, GKRPA, Placówki oświatowe, organizacje pozarządowe	- liczba zorganizowanych konkursów	2016 - 2018

VII. Przewidywane efekty i rezultaty Programu.

W wyniku prowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

1. Poprawa jakości życia rodzin.
2. Poprawa funkcjonowania społecznego dzieci, młodzieży i rodzin ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym.
3. Zminimalizowanie liczby dzieci kierowanych do pieczy zastępczej.
4. Zwiększenie dostępności rodziny do poradnictwa specjalistycznego.
5. Nabywanie przez rodzinę umiejętności i wiedzy na temat właściwego rozwiązywania konfliktów emocjonalnych, wewnątrzrodzinnych oraz w odniesieniu do dzieci właściwe rozwiązywanie konfliktów w środowisku szkolnym i grupie rówieśniczej.
6. Zwiększenie świadomości rodziców i prawnych opiekunów dotyczących potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci i młodzieży.
7. Promocja i upowszechnianie form spędzania wolnego czasu
8. Wzrost liczby specjalistów przygotowanych do pracy z rodziną oraz kompetencji osób profesjonalnie zajmujących się pomaganiem.
9. Skuteczniejsze i efektywniejsze wykorzystywanie istniejących zasobów.

VIII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Zadania trzyletniego gminnego Programu będą realizowane i wdrażane etapowo zgodnie z potrzebami i możliwościami finansowymi Gminy. Środki pochodzić będą głównie z budżetu samorządu gminnego, w tym jego jednostek organizacyjnych. Zadania ujęte w Programie mogą być także finansowane z dotacji w ramach programów systemowych oraz budżetu państwa.

IX. MONITOROWANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

1. W terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt Gminy składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.
2. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

X. Podsumowanie

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie sprzyjających warunków do poprawy życia rodzin i dzieci. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu powinny włączyć się aktywnie instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami wspierają dzieci i rodziny. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucie bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla dziecka i rodziny.

Przewodniczący Rady Gminy

Marek Prubant

